

СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ

Крисак І.А.

*студент комп'ютерного відділення,
Вінницький технічний фаховий коледж*

ЗІСТАВЛЕННЯ РІЗНИХ КУЛЬТУР ЯК ЗАСІБ ЇХ ВИВЧЕННЯ

Міжкультурний діалог носіїв різних мов та культур, у нашому випадку, англійської та української, може здійснюватися за тих умов, якщо учасники комунікації будуть цікавими один одному, якщо вони будуть керовані однією метою – порозумітися та взаємно збагатитися. Щоб бути цікавим партнером по міжкультурній комунікації, важливо знати та розуміти свою національну культуру. У міжособистісному діалозі важливу роль відіграє обмін інформацією про свою культуру, традиції, звичаї народу та свого краю. Іншими словами, це той пласт культури, який в літературі називається краєзнавством.

Проблеми використання краєзнавчих матеріалів в процесі викладання іноземної мови, були розглянуті на рівні дослідження методики, змісту та засобів навчання іноземним мовам та міжкультурній комунікації розглядалися багатьма вченими, серед яких: Баришніков М. В., Бім І. Л., Вайсбурд М. Л., Гур'янова О. М., Ільїн М. С., Коваль І. І., Коряковцева Н. Ф., Кузьміна Л. Г., Ладло Р., Рогова Г. В., Тамбовкина Т. Ю., Тарасов Ю. Ф., Шалькевич Л., Шатилов С. Ф., Щепілова А. В. та інші.

Враховуючи зазначене, актуальність даного дослідження пов'язана із зростаючими вимогами до рівня оволодіння англійською мовою та міжкультурною комунікацією студентами Вінницького технічного фахового коледжу та підвищеною зацікавленістю до пошуку ефективних засобів навчання англійської мови та міжкультурної комунікації.

В своєму дослідженні ми системно досліджували культуру, традиції двох країн України та Великобританії. Використання офіційних даних з сайтів англomовних країн (Великобританія) – www.britishroad.com, www.gov.uk, www.learningenglish.com, www.britishcouncil.org, www.projectbritain.com. сприяло формуванню у наших студентів відкритості, толерантного ставлення до цінностей, відмінних від національних ідей, до культури, звичаїв і традицій інших народів, здатність диференціювати спільне та відмінне в різних культурах, сприймати українську культуру, як невід'ємну частину загальнолюдської [1; 2; 3].

Ми вирішили провести усне інтерв'ювання серед студентів I-II курсів з метою виявлення знань щодо культури, традицій, особливостей характеру обох народів, граматики української та англійської мов.

Студентам були запропоновані питання, на які вони відповідали. Потім ми проаналізували та опрацювали результати опитування.

Питання були наступні:

1. Чи потрібно вивчати іноземну мову.
2. Які традиції та звичаї у Великобританії та в Україні вам відомі.
3. Чи важко вам вивчати англійську мову, що спільного і відмінного ви можете виявити в граматиці англійської мови.
4. Чи хотіли Ви б отримати «британську освіту».
5. Назвіть найвидатніших людей обох країн.
6. Назвіть географічні відомості обох країн (столиці, річки, міста).
7. Що є спільного та відмінного у порівнянні двох країн.

Більшість студентів охоче відповідали на питання, їм сподобалась форма опитування. Одним з головних факторів успішного анкетування також було те, що студентам сподобався той факт, що до їхньої думки прислухаються, їх вибір вважають і хочуть дослідити.

У інтерв'юванні прийняли участь 95 студентів з різних відділень, а саме: електромеханічне відділення – 15 осіб, II курс; комп'ютерне відділення – 20 осіб, II курс; економічне відділення – 25 осіб з II курсу; радіотехнічне відділення – 10 осіб, II курс; фінансове відділення – 25 осіб, II курс.

На питання «Чи потрібно вивчати іноземну мову (англійську)», 90 % респондентів відповіли позитивно. Вони вважають, англійську мов – мовою глобального спілкування, яка поширюється в світі та необхідна в майбутньому. Студенти вважають, що будуть успішними людьми в разі володіння англійською мовою. 10% опитуваних не могли чітко висловитися щодо необхідності володіння іноземними мовами.

Ми були приємно вражені, що 76% респондентів володіють інформацією стосовно традицій та звичаїв обох країн, а також 70% студентів добре обізнані з краєзнавчим матеріалом, а саме географічні дані. Опитувані добре знають міста, назви річок, столиці, видатні місця Великобританії та України.

90% респондентів серед видатних людей обох країн назвали Тараса Шевченка та Віяльма Шекспіра, а також Андрія Шевченка, Руслану, Девіда Бекхема, принцеса Діана.

Важче було опрацьовувати питання стосовно граматики. 68% респондентів заявили, що мають труднощі у оволодінні англійської граматики, розуміння граматичних часів. Тільки 32% могли швидко назвати спільне та відмінне в граматиці української та англійської мов. Це пояснюється тим, що заняття з англійської мови студенти мають лише раз на тиждень, а з української майже щодня. Опанування іноземною мовою –

складний процес і потребує систематизації, постійного повторення та регулярності.

Британську освіту воліли б мати маже 96% опитуваних, але тільки 47% готові до кропіткої постійної праці, яка вимагатиме в більшій мірі самостійної роботи, великий об'єм інформації, практичні заняття, додаткові консультації. Також тільки 28% знають про систему освіти в Великобританії.

Найбільше респондентам сподобалось питання стосовно особливостей характеру. Майже 80% опитуваних змогли назвати риси. Притаманні лише українцям та 57% – особливості англійського характеру. Тут студенти могли пожартувати та порівняти себе і, наприклад, студента з Британії.

Також, під час занять з англійської мови, ми мали змогу в он-лайн режимі вийти на реальну комунікацію з носієм мови, а також могли через веб-камери спостерігати будь-які англомовні країни, міста.

Після проведення усного опитування, ми виокремили певні відмінності між країнами, а саме:

Великобританія	Україна
Британці п'ють чай шість разів на день	Улюблена страва борщ і вареники
Англіїці ввічливі й урівноважені	Українці більш емоційні та вразливі
Проживання – приватний будинок з камином і садком	Проживають найчастіше у квартирах у містах
Любов до тварин	Гостинні люди
Лівосторонній рух транспорту	Правосторонній рух транспорту
Національні види спорту (гольф, крикет, футбол)	Національні види спорту (хортинг)
Розмови про погоду	Розмови про політику, повсякденне життя
Суворе виховання (консерватизм)	Демократичне виховання
Приватні школи-пансіонати	Загальноосвітні школи
Санта Клаус та Великодній Кролик	Дід Мороз та Снігуронька
Шекспір, Бекхем, Діана	Тарас Шевченко, Руслана
Королева та Прем'єр-міністр	Президент та Верховна Рада

Підсумовуючи викладене вище, зазначимо, що концепція діалогу культур припускає наявність як мінімум двох різноманітних культур в процесі навчання іноземної мови. Вивчення рідної культури являє собою невід'ємну частину процесу навчання англійської мови та культури, тому що саме краєзнавча інформація є ключем до розуміння іншомовної культури.

Краєзнавча інформація дозволяє значно розширити та поглибити знання та уявлення студентів про навколишнє середовище,

використовувати методи різноманітних дисциплін для здійснення краєзнавчих та інших досліджень.

В цьому дослідженні ми виконали поставлені завдання, з цікавістю та задоволенням проводили пошукову роботу, опрацьовували результати опитування, систематизували краєзнавчу та довідкову інформацію, працювали з веб-ресурсами, де можна було знайти офіційні дані щодо обох країн. Така робота спонукає працювати творчо, критично мислити, робити висновки та узагальнення.

Результати усного інтерв'ювання свідчать про те, що студенти коледжу володіють краєзнавчим матеріалом про країну, мову яку вивчають на високому рівні. Вони здатні аналізувати та робити власні висновки в порівнянні обох країн, а це засвідчує те, що студенти Вінницького технічного фахового коледжу – всебічно розвинуті особистості, які прагнуть до саморозвитку та бажають вдосконалювати себе.

Список використаних джерел:

1. Welcome to GOV.UK [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.gov.uk/>
2. British Life and Culture [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.projectbritain.com/>
3. Великобританія в європейських інтеграційних процесах: автореф. дис. ... д-ра політ. наук: 23.00.04 / В.Ю. Крушинський; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 2004. – 32 с.